

W numerze:

I. Wydarzenia w Krajowej Sieci GP

Grupy Partnerskie

1. Rozpoczęły się Dni Partnerstwa Lokalnego 2010 - s. 2
2. Szkolenie dla doradców w ramach projektu „Decydujmy razem” - s. 2
3. Warsztaty w Społecznym Porozumieniu „Naszynik Północy” - s. 3
4. LGD Dolina Raby nowym członkiem-kandydatem Krajowej Sieci Grup Partnerskich - s. 3

II. Wydarzenia w Grupach Partnerskich

- X Ekologiczny Piknik - Bolechowice 2010 - s. 4
- VII Dni Gminy Wielka Wieś - s. 4

- Najlepsze gminy w rankingu samorządów dziennika Rzeczpospolita - s. 4
- Gminne spotkania informacyjne dot. Małych Projektów - s. 5
- Warsztaty o kryteriach identyfikacji Ekomuzeów w Polsce - s. 5
- Żniwa w Zaborowej Krainie - s. 6
- Klasztor się obronił - s. 6

- Produkt z Krajny nagrodzony na Festiwalu Smaku w Gruczynie - s. 7

- Konferencja Tradycji Święta Plonów w Dolnej Saksonii - s. 7
- Kolarze w Bałtowie - s. 8
- Wycieczka do Bałtowa - s. 8

- IV Piknik Nadwiślański „Bliżej Natury - Chotcza 2010” - s. 9
- Udana promocja gminy Rzecznów - s. 9
- Dzień Ceramika w Ćmielowie - s. 10
- Chopin i jego czasy w Solcu nad Wisłą - s. 10
- VII Dzień Jagody - s. 11
- XXX Łemkowska Wałra na Obczyźnie - s. 12
- Wieczór Kultury Ukraińskiej - s. 12
- Certyfikat „Przyjazny rowerom” dla Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Gromadce - s. 13
- Przedszkolandia na Wzgórzach Dalkowskich - s. 13

- Pierwszy Festiwal Produktu Lokalnego w Natęczowie - s. 13

- X Święto Chleba w Dźwiniaczu Dolnym za nami - s. 14
- Rajd rowerowy szlakiem cerkiewek gminy Ustrzyki Dolne - s. 15
- X Karpacki Jarmark Turystyczny - s. 15
- Chlebem łamanie w Orelcu - s. 16
- Międzynarodowy Rajd Rowerowy szlakiem „Zielony Rower” - s. 16, Wolontariat Bieszczadzki - wspólnie na Szlaku Greenway Zielony Rower - s. 17, Amerykańskie wolontariuszki w Bieszczadach

- X Święto Chleba w Dźwiniaczu Dolnym za nami - s. 14

- Rajd rowerowy szlakiem cerkiewek gminy Ustrzyki Dolne - s. 15

- X Karpacki Jarmark Turystyczny - s. 15
- Chlebem łamanie w Orelcu - s. 16
- Międzynarodowy Rajd Rowerowy szlakiem „Zielony Rower” - s. 16, Wolontariat Bieszczadzki - wspólnie na Szlaku Greenway Zielony Rower - s. 17, Amerykańskie wolontariuszki w Bieszczadach

Sekretariat Krajowej Sieci Grup Partnerskich:

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
Ul. Św. Krzyża 5/6, 31-028 Kraków
Tel. 012 430 24 65
www.fpds.pl
www.grupypartnerskie.pl

Kontakt:

Barbara Kazior
Koordynator Grup Partnerskich
Email: barbara.kazior@fpds.pl

Anna Jarzębska
Specjalista ds. Grup Partnerskich
Email: anna.jarzebska@fpds.pl

Ewa Trojan
Email: ewa.trojan@fpds.pl

I. Wydarzenia w Krajowej Sieci Grup Partnerskich

1. ROZPOCZĘŁY SIĘ DNI PARTNERSTWA LOKALNEGO 2010

12 sierpnia Biesiadą Dziadoszan w Wietszycach na Dolnym Śląsku rozpoczęły się **Dni Partnerstwa Lokalnego 2010**. Ogólnopolski cykl imprez odbywa się w tym roku już po raz trzeci. Imprezy te mają różnorodny charakter: na festynach i jarmarkach Koła Gospodyń Wiejskich i lokalni producenci częstują gości swoimi przysmakami, a ludowi wytwórcy prezentują swoje prace. Podczas rajdów rowerowych, konnych czy kajakowych ich uczestnicy mogą poznać piękno przyrody oraz historię często mało znanych, a niezwykle interesujących zakątków Polski. Dni Partnerstwa Lokalnego to także spora dawka lokalnej tradycji

dla tych, którzy chcą się jej uczyć i pielęgnować. Liczne imprezy w ramach cyklu oferują ciekawe warsztaty lokalnego rzemiosła, wykłady i spotkania z osobami znającymi tajniki lokalnego tkactwa, wytwórstwa, sztuki kulinarnej bądź będących specjalistami w kwestiach turystyki zrównoważonej, ekologii, rozwoju lokalnego. Nie brakuje także atrakcji dla dzieci, które mogą lepiej poznać swój region i docenić jego kulturę i przyrodę.

Szczegółowe informacje na temat wszystkich imprez, które odbędą się w ramach tegorocznych Dni Partnerstwa Lokalnego wraz ze zdjęciami i relacjami z imprez, które już miały miejsce można znaleźć na stronie: www.dnipartnerstwa.pl.

Patroni medialni:

Partner:

2. SZKOLENIE DLA DORADCÓW W RAMACH PROGRAMU „DECYDUJMY RAZEM” (KRAKÓW, 5-7 LIPCA 2010)

W dniach 5-7 lipca b.r. w Pensjonacie „Na Wzgórzach” w Krakowie odbyło się **I szkolenie dla doradców w ramach projektu „Decydujmy razem”**.

W szkoleniu wzięli udział **doradcy partycypacji społecznej** czyli osoby odpowiedzialne w projekcie za współpracę z gminami, które zdecydują się zaangażować w lokalną politykę mieszkańców. Zadaniem doradców będzie wybór gmin, ich przedstawicieli oraz mieszkańców do udziału w projekcie oraz wsparcie i koordynacja działań gmin poprzez organizację szkoleń, spotkań i inne formy wsparcia. Szkolenie miało na celu poszerzenie wiedzy uczestników nt. partycypacji społecznej oraz na temat czterech obszarów tematycznych w ramach których gminy będą wdrażać modele partycypacji: **zrównoważonego rozwoju, przedsiębiorczości, zatrudnienia i integracji społecznej**. Szkolenie poprowadził Bohdan Skrzypczak ze Stowarzyszenia Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, które jest partnerem projektu „Decydujemy razem”.

3. WARSZTATY W SPOŁECZNYM POROZUMIENIU „NASZYJNIK PÓŁNOCY” (DYMIN, 25-27 SIERPNI 2010)

W dniach 25-27 sierpnia b.r. w „Jaworowym Dworze” w **Dyminie** odbyły się warsztaty strategiczne pt. **Społeczne Porozumienie „Naszyjnik Północy” – razem czy osobno?**

Celem spotkania było określenie nowych form działania i struktury organizacyjnej partnerstwa. Spotkanie poprowadziły Barbara Kazior i Anna Jarzębska z Fundacji Partnerstwo dla Środowiska. Punktem wyjścia warsztatów było określenie przez uczestników swoich oczekiwań wobec spotkania. Uczestnicy pracowali nad mapą zasobów partnerstwa czyli zebraniem wszystkich interesujących inicjatyw na jego terenie, a także przygotowaniem listy partnerów będących członkiem Porozumienia oraz partnerów potencjalnych. Druga część spotkania poświęcona była kwestiom organizacyjnym związanym z działaniem „Naszyjnika Północy”. Rozmawiano o składzie nowej Rady oraz Zarządu Fundacji „Naszyjnik Północy”, kwestiach związanych z powoływaniem i funkcjonowaniem zespołów tematycznych w ramach Grupy Partnerskiej oraz kwestii członkostwa w Grupie. Trzeciego dnia warsztatów odbyła się wizyta studyjna w wybranych miejscach na terenie działania Grupy.

4. LGD DOLINA RABY NOWYM CZŁONKIEM-KANDYDATEM KRAJOWEJ SIECI GRUP PARTNERSKICH

Z przyjemnością informujemy, że do Krajowej Sieci Grup Partnerskich został przyjęty **nowy członek kandydat – Lokalna Grupa Działania Dolina Raby**. KSGP po rozszerzeniu liczy aż 24 członków! LGD Dolina Raby działa na obszarze województwa małopolskiego w powiatach: bocheńskim i wielickim i gminach: Biskupice, Gdów, Łapanów, Trzciana, Nowy Wiśnicz, Żegocina. Grupa składa się z 7 przedstawicieli sektora publicznego, 24 z sektora prywatnego oraz 22 partnerów z sektora pozarządowego.

Motywacją przystąpienia do Krajowej Sieci Grup Partnerskich była chęć zapoznania się z wiedzą o partnerstwie oraz wymiana doświadczeń z innymi w tym zakresie. LGD Dolina Raby chce korzystać jak najwięcej z tej wiedzy i dzielić się swoimi doświadczeniami z innymi.

II. Wydarzenia w Grupach Partnerskich

X EKOLOGICZNY PIKNIK – BOLECHOWICE 2010 (BOLECHOWICE, 10-11 LIPCA 2010)

W dniach 10-11 lipca odbył się kolejny, **jubileuszowy piknik w Bolechowicach**. Impreza ta organizowana jest przez sołectwo Bolechowic, Samorządowe Centrum Kultury i Promocji Gminy Zabierzów oraz Jurajską Izbę Gospodarczą. Jednym z uczestników wydarzenia było Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa. W pierwszym dniu imprezy odbyła się akcja honorowego oddawania krwi. Zgłosiło się do niej kilkudziesięciu mieszkańców Bolechowic i gminy Zabierzów. Odbyła się również aukcja charytatywna na rzecz powodzian. W sobotę gwiazdą wieczoru był zespół TOP ONE, po jego występie odbył się pokaz ogni sztucznych prezentowany przez drużyny z OSP Bolechowice a po nim zabawa taneczna z zespołem TAKT z Rudy Śląskiej.

Niedzielnym wydarzeniem był mecz oldboyów Wisły z reaktywowanym na tą okazję przez Józefa Mickiewicza zespołem Gazon 70 Bolechowice. Po południu zorganizowano bloki zabaw dla dzieci, koncert zespołów folklorystycznych oraz finały konkursu na najmilszą mieszkankę gminy i siłacza gminnego. Atrakcją wieczoru był koncert Ireny Jarockiej i zabawa taneczna. W dwudniowej imprezie wzięło udział około sześciu tysięcy osób z terenu naszej gminy, gmin okolicznych i Krakowa.

VII DNI GMINY WIELKA WIEŚ (WIELKA WIEŚ, 24-25 LIPCA 2010)

W dniach 24-25 lipca miały miejsce główne obchody **Dni Gminy Wielka Wieś**. Jednym z uczestników tegorocznych obchodów było Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa. W sobotni wieczór, na boisku sportowym w Bęble wszystkich zebranych powitał wójt Tadeusz Wójtowicz, następnie odbył się występ gospodyń z Bębła. Główną atrakcją wieczoru był koncert Zbigniewa Wodeckiego. Artysta wykonał swoje największe i najbardziej znane przeboje. Po koncercie Zbigniewa Wodeckiego zorganizowano pokaz sztucznych ogni, a potem, aż do północy mieszkańcy Bębła, gminy i okolic bawili się przy muzyce prezentowanej przez DJ'a.

W niedzielę, 25 lipca odbyła się uroczysta msza święta odprawiana z okazji 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Bęble. Po oficjalnych uroczystościach przyszedł czas na część rozrywkową - koncert orkiestry Wieniawa, występ "Bęblanek", tańce, konkursy dla publiczności. Zwieńczeniem wieczoru była zabawa przy muzyce z lat '70 i '80 śpiewanej przez aktorów z telewizyjnego show "Szafa Gra" oraz zespół Intro.

NAJLEPSZE GMINY W RANKINGU SAMORZĄDÓW DZIENNIKA RZECZPOSPOLITA!

Niezwykle miło jest nam poinformować o zajęciu wysokich miejsc gmin należących do Stowarzyszenia Korona Północnego Krakowa w rankingu samorządów dziennika Rzeczpospolita.

I tak w tym roku spośród najlepszych gmin wiejskich w Polsce Gmina Zabierzów uplasowała się na pierwszym miejscu, Gmina Wielka Wieś na trzecim, natomiast Gmina Zielonki zajęła miejsce dziewiąte. Żłota Setka Samorządów dziennika Rzeczpospolita uważana jest za jeden z najbardziej prestiżowych i pewnych wyznaczników osiągnięć samorządów terytorialnych naszego kraju. W rankingu brane są pod uwagę m.in. czynniki takie, jak wykorzystywanie funduszy europejskich, współpraca z organizacjami pozarządowymi, poziom edukacji czy też dbanie o poprawę jakości życia swoich mieszkańców. Natomiast w dziedzinie innowacyjności, gdzie punktowane są m.in. system informatyczny gminy czy system informacji przestrzennej, kolejne miejsca na podium zajęły: Gmina Wielka Wieś – 1 miejsce, Gmina Zabierzów – 2 miejsce, Gmina Michałowice – 3 pozycja.

GMINNE SPOTKANIA INFORMACYJNE DOTYCZĄCE „MAŁYCH PROJEKTÓW”

Od 19 do 28 lipca na terenie 7 gmin, należących do Stowarzyszenia Korona Północnego Kra-kowa odbywały się **spotkania informacyjne skierowane do osób zainteresowanych składaniem wniosków na tzw. „Małe Projekty”**. Szkolenia te odbywały się w związku z naborem na działania z zakresu „Małych Projektów”, trwającym od 16 lipca do 12 sierpnia. Uczestnicy spotkań mogli uzyskać odpowiedź na pytania dotyczące zasad otrzymania dofinansowania, wymogów i kryteriów, które należy spełnić, aby taką pomoc uzyskać oraz ewentualnych trudno-

CO TO JEST EKOMUZEUM CZYLI WARSZTAT O KRYTERIACH IDENTYFIKACJI EKOMUZEÓW W POLSCE (ZABÓR WIELKI, 20 LIPCA 2010)

W Zaborze Wielkim powstaje **kolejne ekomuzeum na terenie Krainy Łęgów Odrzańskich na Dolnym Śląsku** i to właśnie tutaj odbyło się spotkanie koordynatorów ekomuzeów z Polski. W spotkaniu wzięła udział Barbara Kazior – krajowy koordynator Programu Ekomuzeów, działacze regionalni z Dolnego Śląska Rafał Plezia i Tomasz Sokołowski oraz koordynatorzy: Renata Bukowska (Ekomuzeum Lanckorona), Krzysztof Rozpędowski (Ekomuzeum Rzemiosła w Dobkowie), Marek Sadowski (Ekomuzeum Dziadoszan), Krzysztof Szustka (Ekomuzeum Wrzosowa Kraina), oraz gospodarze Beata Pęcherek, Elżbieta Kozik i Zbigniew Pilch z inicjatywy Ekomuzeum ZaBorem.

Przedmiotem spotkania było ustalenie kryteriów, jakie musi spełniać inicjatywa grupy ludzi dla nazwania swojego miejsca i działania terminem ekomuzeum. Ma to być pierwszy krok, aby udzielić licencji na używanie w Polsce znaku i marki programu Ekomuzeum oraz uporządkować inicjatyw na te, które są już ekomuzeum i na te, które starają się dążyć do modelu ekomuzealnego. Ustalono również, że do końca roku 2010 przeprowadzona zostanie inwentaryzacja wszystkich Ekomuzeów i wręczenie pierwszych oficjalnych licencji na używanie tego znaku. Ważnym wynikiem spotkania było również ustalenie dotyczące zebrania i wystania ofert skierowanych do turystów.

Na spotkaniu przedstawiono także **projekt skierowany do ekomuzeów dolnośląskich pn. „Ekomuzeum - dziedzictwo kulturowe w terenie. Jedność i różnorodność”**. Projekt finansowany

ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, a jego realizatorem jest Stowarzyszenie Regionalne „Nadodrzański Zakątek” przy współpracy partnerskiej ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” oraz Bractwem Rycerskim Ziemi Legnickiej. Koordynator projektu Marek Sadowski przedstawił następujące zadania do zrealizowania w 2010 roku: biuletyn Ekomuzea, wyjazd z ofertami na Ekojarmark do Wrocławia, warsztaty z rekonstrukcji i rekonstrukcja historyczna dotycząca strojów, wsparcie ekomuzeów przez wizyty animatorów. O całości projektu informacje będą podawane na bieżąco na stronach internetowych www.lgdodra.pl oraz www.nadodrzańskizakatek.pl.

ŻNIWA W ZABOROWEJ KRAINIE (ZABÓR WIELKI, 14 SIERPNI 2010)

W Zaborze Wielkim w gminie Miękinia odbyła się „**Inscenizacja żniwna**” - impreza będąca częścią projektu mającego za cel przypomnienie starszym mieszkańcom a młodszemu przedstawienie, tradycyjnego zbioru zbóż. Mechanizacja rolnictwa spowodowała, iż niewiele osób jeszcze pamięta, jak wyglądały żniwa ponad 20 lat temu. Mając to na uwadze Stowarzyszenie „Zaborowa Kraina” oraz mieszkańcy Zaboru Wielkiego zorganizowali 14 sierpnia inscenizację żniwną. Jest to część projektu dążącego do utworzenia z mieszkańcami w miejscowości Ekomuzeum, związanego z tradycyjnym rolnictwem. Jednym z elementów Ekomuzeum była inscenizacja tradycyjnego zbioru zbóż, w której uczestniczyła grupa ponad 20 mieszkańców wsi Zabór Wielki. Projekt pod

nazwą „**Idea tworzenia Ekomuzeum tradycyjnego rolnictwa sposobem na aktywizację mieszkańców Zaboru Wielkiego**” zakładał między innymi zajęcia warsztatowe w trakcie których mieszkańcy uzyskali wiedzę o ekomuzeach.

W trakcie imprezy „Inscenizacja żniw” zorganizowano także wystawę dawnych maszyn rolniczych. Jest to ostatnia okazja do zachowania takiego sprzętu, który jeszcze gdzieś zalega w stodołach, bowiem przy każdym porządkach ląduje on zazwyczaj na złomie. Maszyny ukazują jak rolnictwo było kiedyś ciężkim kawałkiem chleba, na który pracowały całe rodziny. Można było także spróbować produktów wytwarzanych tradycyjnymi metodami. Zgromadzonym turystom szczególnie smakował wypiekany dawną metodą chleb.

Formalnymi partnerami przy realizacji projektu Stowarzyszenia „Zaborowa Kraina” są Samorządowy Ośrodek Kultury w Miękinii oraz Stowarzyszenie LGD Kraina Łęgów Odrzańskich.

KLASZTOR SIĘ OBRONIŁ... (LUBIĄŻ, 14 SIERPNI 2010)

W tym roku inscenizacja oblężenia klasztoru w Lubiążu miała odbyć się po raz trzeci, jednak z powodu braku zgody właściciela obiektu Fundacji Lubiąż i wsparcia burmistrza Wołowa inscenizacja przerodziła się w piknik rycerski na posesji prywatnej. Mimo oficjalnego odwołania imprezy, na prywatnej łące, kilkaset metrów od klasztoru pojawiły się rycerskie namioty. Przyjechało około stu rekonstruktorów z bractw rycerskich działających w Polsce.

Odbyły się manewry przygotowujące do inscenizacji w przyszłym roku, bowiem wszyscy głęboko wierzą, iż to wydarzenie będzie kontynuowane. Miały miejsce także wydarzenia, które we wcześniejszych latach towarzyszyły oblężeniu. Stowarzyszenie Lubiąż przygotowało dla najmłodszych warsztaty średniowieczne, podczas których mogli spróbować swoich sił m.in. w rzeźbiarstwie, archeologii, czy też łucznictwie. Do Lubiąża zawitała w strojach tradycyjnych ponad 40-sto osobowa grupa z Ekomuzeum ZaBorem (Zabór Wielki w gm. Miękinia), która w niewielkim gronie przedstawiła inscenizację żniwną. Organizacje pozarządowe pokazały swój ogromny potencjał realizując swoje cele działaniami, w których są najlepsze.

Trzeba mieć nadzieję, że w przyszłym roku impreza odbędzie się i pod murami klasztoru w Lubiążu znów zagospodzą oddziały piechoty, najemnicy, rycerze, cystersi, a także rękodzielnicy dawnych rzemiosł i stragany z lokalnymi specjałami z Krainy Łęgów Odrzańskich. A największą radością tryskać będzie kolorowy tłum turystów oglądających działania oblężnicze średniowiecznych agresorów, broniących się wiernych i modlących się cystersów.

PRODUKT Z KRAJNY NAGRODZONY NA FESTIWALU SMAKU W GRUCZNIE (GRUCZNO, 21-22 SIERPNI 2010)

Jak co roku w przedostatni weekend sierpnia „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk” uczestniczyło w **Festiwalu Smaku w Grucznie**. Podczas dwudniowej imprezy na stoisku Partnerstwa zaprezentowano szereg lokalnych smakołyków z powiatu nakielskiego. W tym roku dominowały produkty z Krajny m.in.: **Domowe Krówki Cioci Tekli, Marchwiany Konfitur, Pólgęsek, Pieprznik** oraz inne produkty i wypieki nagrodzone podczas powiatowych oraz wojewódzkich konkursów kulinarnych. Tegoroczne stoisko promocyjne Partnerstwa zaaranżowane zostało przez przedstawicieli Towarzystwa Miłośników Kultury Ludowej DOMAN ze Ślesina oraz przedstawicielki Stowarzyszenia Gminna Rada Kobiet w Nakle nad Notecią, którzy zadbali także o jego obsługę. Niewątpliwie największym sukcesem tegorocznego festiwalu było **uzyskanie 2 nagrody w konkursie Smak Roku 2010 dla produktu „Domowe Krówki Cioci Tekli”** przyznanej przez jury artystów i dziennikarzy. Słodkości te wytwarzane są od lat w rodzinie Pani Iwony Pyra z Mrozowa, członka Rady Partnerstwa. Produkt ten docenili już wcześniej mieszkańcy powiatu nakielskiego podczas dorocznego konkursu dziedzictwa kulinarnego „Smaki Krajny i Pałuk” w czerwcu 2010 r.

W piątkowy wieczór, 27 sierpnia 2010r. od godz. 18.00 w Wiejskim Domu Kultury w Witostawiu odbyła się **konferencja dotycząca tradycji i święta plonów Krajny i Dolnej Saksonii**.

KONFERENCJA TRADYCJI ŚWIĘTA PLONÓW W DOLNEJ SAKSONII (WITOSŁAW, 27 SIERPNI 2010)

W piątkowy wieczór, 27 sierpnia 2010r. od godz. 18.00 w Wiejskim Domu Kultury w Witostawiu odbyła się **konferencja dotycząca tradycji i święta plonów Krajny i Dolnej Saksonii**.

Podczas konferencji odbyły się trzy ciekawe prelekcje nt. obyczajów i tradycji związanych ze Świętem Plonów. Konferencja była wstępem do mających się odbyć następnego dnia w witosławskim parku dworskim Dożynek Gminnych i Powiatowych. Zebranych powitał występem działający przy WDK w Witosławiu dziecięcy Zespół Tańca Narodowego oraz gospodarze konferencji: Dyrektor M-GOKiR w Mroczy – Kamila Łączna oraz Burmistrz Miasta i Gminy Mroczka – Wiesław Gozdek. Prof. Jowita Kęcińska przedstawiła referat pt. „Obyczaje i tradycje regionu Krajny Żłotowskiej związane ze Świętem Plonów dawniej i dziś”. Ostatnim z prelegentów podczas piątkowej konferencji był przedstawiciel delegacji z niemieckiej gminy Lindern - Volkmar Grigull, który przedstawił tradycje i obyczaje Dolnej Saksonii związane ze Świętem Plonów, a także wpływy kultury niemieckiej na rozwój tradycji dożynkowej na wsi krajeńskiej. Na zakończenie zaśpiewał zespół Mroczanki, który przyśpiewkami ludowymi porwał uczestników konferencji do tańca.

KOLARZE W BAŁTOWIE (BAŁTÓW, 10 LIPCA 2010)

W dniu 10.07.2010r . odbył się w Bałtowie **VI Ogólnopolski Wyścig Kolarski Dinozaurów po Ziemi Bałtowskiej w Kategorii Masters**. W wyścigu uczestniczyło blisko 80 kolarzy. Wyścig tradycyjnie zorganizowali: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Bałtów „Bałt”, Urząd Gminy w Bałtowie oraz Towarzystwo Cyklistów Ostrowca. Dyrektorem Wyścigu od lat jest Pan Czesław Gardian. Słoneczna pogoda sprzyjała rywalizacji na pięknej bałtowskiej pętli, po której ścigali się kolarze. Po wyścigu kolarze z całej Polski wraz z rodzinami zwiedzili JuraPark w Bałtowie. Na

„Okręglicy” zostały wręczone zwycięzcom poszczególnych kategorii puchary i dyplomy oraz drobne upominki od sponsorów.

WYCIEZKA DO BAŁTOWA (BAŁTÓW, 22 LIPCA 2010)

W dniu 22.07.2010 r. dzieci – beneficjenci projektu „**Przedszkolem czas zacząć...**” uczestniczyły w wycieczce do Bałtowa. Na początek przedszkolaki zwiedziły JuraPark. Przewodnik w ciekawy sposób przybliżył historię Ziemi i ewolucji dinozaurów, wzbudzając duże zainteresowanie. Następnie przyszedł czas na muzeum skamieniałości, gdzie dzieci miały okazję obejrzyć piękne minerały i skamieliny. Kolejnym etapem wyjazdu była wizyta w Zwierzyńcu Bałtowskim, w którym można było zobaczyć rzadkie okazy zwierząt żyjących na co dzień dziko.

Ostatnim elementem wycieczki był pyszny obiad, który dzieci zjadły w Klubie „Bałtek”. Spotkały się tam również z przedstawicielkami Biura LGD „Krzemienny Krąg”, które wręczyły im drobne upominki.

Wyjazd okazał się bardzo udany, humory dopisywały mimo dużego upału. Dzieci wracały do Sadowia zmęczone, ale uśmiechnięte, szczęśliwe i pełne wrażeń. W czasie wycieczki opiekę nad przedszkolakami sprawowały Panie: Agnieszka Anna Łapa, Wioletta Kwiatkowska – Koziel, Monika Mazur, Milena Sińska i Katarzyna Dzioba.

IV PIKNIK NADWIŚLAŃSKI „BLIŻEJ NATURY- CHOTCZA 2010” (CHOTCZA, 1 SIERPANIA 2010)

1 sierpnia 2010 r. w Chotczy już po raz czwarty odbył się **Piknik Nadwiślański „Blżej Natury - Chotcza 2010”**. Duże zainteresowanie, fantastyczna zabawa dla całych rodzin sprawiły, że impreza na stałe wpisała się w kalendarz imprez cyklicznie odbywających się w Chotczy.

Główni organizatorzy pikniku, tacy jak Urząd Gminy w Chotczy, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg”, Świętokrzyskie Biuro

Rozwoju Regionalnego, Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich, Bank Spółdzielczy w Zwoleniu oraz BIMAR Marta Bicz zadbali o to, by mieszkańcom gminy nie zabrakło wrażeń. Wszyscy - starsi, młodzi i najmłodszy bawili się świetnie. Odwiedzali stoisko nadleśnictwa Zwoleń, gdzie atrakcją były m.in. trofea łowieckie, interesowali się sprzętem używanym przez policję, robili drobne zakupy i jedli darmową pyszną grochówkę oraz inne przekąski lub słodczyce.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lipskiej uhonorowało naszego rodaka choteckiego prof. dr hab. Władysława Witczaka medalem za zasługi dla Ziemi Lipskiej. Z kolei Lipska Komenda Powiatowa Policji przeprowadziła konkurs dla dzieci i młodzieży na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego połączone z pokazem tresury psów policyjnych. Laureaci wyłonieni w konkursie otrzymali atrakcyjne nagrody ufundowane przez Wójta Gminy Chotcza.

UDANA PROMOCJA GMINY RZECZNIÓW CZYLI JAK IŚĆ ZA CIOSEM PO SUKCES (RZECZNIÓW, 1 SIERPANIA 2010)

W dniu 1 sierpnia 2010 r. odbył się **I Festiwal Promocji i Lansu „ŚCIERNISKO 2010”**. Ideą i celem festiwalu była integracja mieszkańców poszczególnych sołectw gminy Rzecznów poprzez promowanie twórczości regionalnej i kulturalnej oraz inicjatyw oddolnych. Ważne tu były wszystkie przejawy aktywności zmierzające do postrzegania swojej gminy jako „małej ojczyzny”. Dlatego też oprócz bogatej oferty muzycznej – kabaretowej, odbyły się konkursy:

- Talent Gminy Rzecznów – konkurs piosenkowski dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i liceów,
- I Turniej Kulinaryny Gospodyń Domowych - „Sama wymyśliłam, sama upichciłam”,
- I Turniej Cukierniczy Gospodyń Domowych - „Przełoń Zakalca”.

Odbiorcami Festiwalu byli mieszkańcy gminy Rzecznów oraz ze względów promocyjnych zaproszono mieszkańców gmin ościennych. Impreza miała charakter otwarty, uczestniczyły w niej wszystkie pokolenia mieszkańców od najmłodszych poprzez młodzież po starszą część społeczeństwa. Oprócz organizatorów głównych: Urzędu Gminy i Gminnej i Powiatowej Biblioteki Publicznej, włączyli się w organizację i pomoc członkowie Stowarzyszenia STER, pracownicy Zespołu Szkół w Rzecznowie.

Założeniem „Festiwalu Promocji i Lansu” była chęć promocji dziedzictwa kulturowego wsi oraz lokalnych i regionalnych produktów kulinarnych. Prezentowano wyroby tkackie, bibułkarskie, wyroby z włóczki, miodu, tradycyjną nalewkę aroniową, obrazy wykonane haftem krzyżkowym. Należy również podkreślić ogrom pracy włożony przez Stowarzyszenie Senior z Rzecznowa (promocja regionalnych produktów na bazie kapusty).

DZIEŃ CERAMIKA W ĆMIELOWIE (ĆMIELÓW, 8 SIERPNI 2010)

Tegoroczne święto ćmielowskich ceramików zorganizowane na Stadionie Miejskiego Klubu Sportowego ŚWIT w Ćmielowie było okazją do promocji garncarstwa i ceramiki jako dziedzictwa kulturowego mieszkańców Ćmielowa. W ramach zorganizowanej imprezy można było zobaczyć tok produkcyjny porcelany, wystawę produktów Zakładów Porcelany „Ćmielów” w Ćmielowie, uczestniczyć w warsztatach garncarskich czy malowania porcelany.

W części artystycznej zgromadzona publiczność mogła wysłuchać koncertu Miejskiej Orkiestry Dętej z Tarnobrzega, podopiecznych Domu Kultury w Ćmielowie: Aleksandry Ciężkiej, Wiktorii Pongowskiej i Jacka Uchańskiego, jak również wokalistów Studia Piosenki z Gminnego Ośrodka Kultury w Klimontowie i wokalne grupy Fahrenheit. Jako Gwiazda wieczoru wystąpił romski zespół Patrycja & Gipsy Stars.

W trakcie imprezy przeprowadzono konkursy dla dzieci, dorosłych, konkurs wiedzy o Zakładach Porcelany i konkurs na hasło promocyjne zakładów. Można było również skosztować dań kuchni regionalnej. Imprezę zakończyła zabawa taneczna z DJ.

CHOPIN I JEGO CZASY W SOLCU NAD WISŁĄ (SOLEC N. WISŁĄ, 22-25 LIPCA 2010)

Rok 2010 jest rokiem szczególnym dla wielbicieli muzyki poważnej, ale pewnie i dla wielu innych Polaków. Jest rokiem wielkiego jubileuszu – rocznicy 200 urodzin największego polskiego kompozytora Fryderyka Chopina.

Organizatorzy V Festiwalu Muzyki Klasycznej w Solcu nad Wisłą, postanowili również uczcić wielkiego kompozytora i hasłem przewodnim tegorocznego festiwalu stało się „**Chopin i jego czasy**”. Festiwal odbył się w dniach 22 – 25 lipca 2010 roku.

Po raz piąty w dniu 22 lipca, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Solca Jacek Witkowski powitał przybyłych gości na festiwalu. Naszymi szczególnymi gośćmi byli wicedyrektor Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina Pani Małgorzata Błoch – Wiśniewska, a przede wszystkim policjanci i strażacy oraz wszystkie inne osoby zaangażowane w heroicznej walce z powodzią w naszym powiecie. To właśnie im pierwszy koncert naszego festiwalu został poświęcony. Patronem honorowym festiwalu w tym roku był Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Pan Bogdan Zdrojewski.

Uroczystego otwarcia festiwalu dokonał znany aktor Pan Stanisław Mikulski. W koncercie inauguracyjnym wystąpiło Duo Steinunn & Eva, czyli panie Steinunn Skjenstad (Islandia) – sopran i Eva Barta (Węgry) – piano. W kolejnym dniu (piątek 23 lipca), wystąpiło Trio M – Magdalena Erdman - flet, Mariola Rutschka – flet i Maria Erdman – piano(Polska). Panie wykonywały utwory Carla Philippa Emanuela Bacha, Johanna Sebastiana Bacha, Antonio Vivaldiego, Carla Heinricha Grauna, Johana Christophera Pepuscha, Emila Kronke Deux Papillonsa i Feliksa Ignacego Dobrzyńskiego.

W sobotę (24 lipca) odbyła się kolejna uczta z muzyką Fryderyka Chopina, a rozpoczęła ją przemiła, skromna uczestniczka tegorocznego Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego – Maria Kiyone (Japonia). Maria z wielką pasją zaprezentowała słuchaczom Walca As-dur, Barokolę Fis-dur, Mazurka fis-moll, Rondo-S-dur i Poloneza –Fantazję. Natomiast gwiazdą tego wieczoru był Pan Marek Drewnowski, międzynarodowej sławy pianista i dyrygent. W ostatnim dniu festiwalu na gości czekała niespodzianka. Zaplanowany koncert na godz. 20.00 odbył się już nie w klasztorze, ale w Gminnym Ośrodku Kultury.

W niedzielę(25 lipca) wystąpił Duet SzaZa – multiinstrumentaliści Paweł Szamburski i Patryk Zakrocki.

VII DZIEŃ JAGODY (CHOCIANÓW, 3 LIPCA 2010)

VII Dzień Jagody przeszedł już do historii chocianowskich imprez. Tradycją już jest, że pierwszy weekend lipca należy do jagody, jednego z najsmaczniejszych skarbów lasów wschodniej części Borów Dolnośląskich. Tegoroczny był wyjątkowy. I to nie tylko ze względu na niezwykle upalną sobotę, ale również dlatego że zainaugurował **XIII Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą”**, jeden z największych międzynarodowych festiwali folklorystycznych w Polsce.

Ale Dzień Jagody to nie tylko folklor. To także sporo innych imprez towarzyszących i atrakcji dla każdego uczestnika i w każdym wieku: rozgrywki sportowe (zawody wędkarskie, zabawy rekreacyjne dla dzieci, walki bokserskie czy turnieju piłki nożnej), konkurs zbierania jagód, warsztaty tkackie dla dzieci oraz osada Dziadoszan z Wietszyc. Jednak najwięcej emocji wśród gości jagodowego święta wywołuje chyba **konkurs na najpiękniejsze jagodowe stoisko**. Kapituła konkursu, w której były m.in. przedstawicielki biura Stowarzyszenia LGD Wrzosowa Kra-

ina, miała nietławe zadanie, ponieważ z roku na rok stoiska są coraz piękniejsze a jagodowe potrawy jeszcze wymyślniejsze, co nie znaczy, że mniej smakowite, wręcz przeciwnie.

Dzień Jagody to impreza, która obfituje również w bogactwo stoisk z lokalnym rękodziełem i produktem lokalnym: ceramiką, rzeźbą, ręcznie robioną biżuterią, wyrobami z lawendy oraz wyjątkowymi olejami ziołowymi. Bogactwo i różnorodność oferowanych produktów przez lokalnych wytwórców to niewątpliwie jedna z większych atrakcji jagodowego dnia, która będzie na pewno powtórzona podczas kolejnych obchodów Dnia Jagody.

XXX ŁEMKOWSKA WATRA NA OBCZYŹNIE (MICHAŁÓW, GM. CHOCIANÓW, 6-8 SIERPNI 2010)

Drugi weekend sierpnia we Wrzosowej Krainie upłynął pod hasłem jubileuszowej **XXX Łemkowskiej Watry na Obczyźnie**. Trzydniowe święto mniejszości łemkowskiej odbyło się we wsi Michałów w gminie Chocianów. Uroczystości rozpoczęły się późnym piątkowym popołudniem, 6 sierpnia, tradycyjnie od rozpalenia ogniska, które jest sygnałem do zabawy i świętowania. Ognisko rozpała zawsze najstarszy z mieszkańców Michałowa.

Ważnymi aktorami na michałowskiej festiwalowej scenie trzydniowego spektaklu było kilkanaście zespołów folklorystycznych. Oprócz reprezentantów z Polski, w tym przemkowskiej Łastiwoczki oraz Natalii i Ramony Boczniewicz, również z Przemkowa, wystąpiły zespoły ze Słowacji, Ukrainy i Serbii.

Łemkowska Watra na Obczyźnie, to czas i miejsce, w którym spotykają się Łemkowie wysiedleni z Beskidu Niskiego. Do Michałowa zjeżdżają goście z Kanady, Ukrainy, Chorwacji, Serbii, Słowacji, Austrii oraz oczywiście z Polski.

Watra w języku łemkowskim oznacza ognisko, a impreza w Michałowie wyraża tęsknotę łemkowskiej społeczności za rodzinnymi stronami, czyli Karpatami, które była zmuszona opuścić w wyniku Akcji Wisła w 1947 r. Łemkowska Watra od trzydziestu już lat wpisuje się w historię chocianowskiej wsi.

WIECZÓR KULTURY UKRAIŃSKIEJ (PATOKA, GM. GROMADKA, 28 SIERPNI 2010)

Wieczór Kultury Ukraińskiej już po raz kolejny odbył się na placu obok nowo wybudowanej cerkwi greckokatolickiej w miejscowości Patoka. Impreza ma na celu podtrzymanie zwyczajów i tradycji kultywowanych przez ukraińską mniejszość narodową oraz mniejszość etniczną łemkowską poprzez poznanie bogactwa i różnorodności kultury ukraińskiej oraz pogłębienie procesów integracyjnych lokalnej społeczności. Uczestnicy mogli obejrzeć i wysłuchać barwnych występów solistów oraz zaproszonych zespołów. Podczas przeglądu piosenki ukraińskiej zainteresowani uczestnicy imprezy wzięli udział w warsztatach rękodzieła: malowania pisanek, budowania cerkwi, haftów krzyżkowych. Dużym powodzeniem cieszyło się stoisko z typowymi potrawami ukraińskimi przygotowanymi przez zespoły folklorystyczne z gminy Gromadka (Niezapominajki z Ostěj, Ale-Babki z Różyńca, Wesoła Gromadka z Gromadki), gdzie odbyła się jednocześnie degustacja. Dużą dawkę humoru dostarczył konkurs słownictwa łemkowskiego. Zainteresowaniem tego wieczoru cieszyła się również wystawa rękodzieła pn. "Kultura Ludowa Tradycje i Zwyczaje Ukraińskie" oraz wystawa zespołu "Kyczera" pt: "Tradycje Łemkowskie". Występem zachwycił zespół "Kobza" z Głogowa wykonujący starocerkiewne pieśni. Z kolei gwiazdą wieczoru był Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Łastiwoczka” z Przemkowa. Podczas spotkania integracyjnego grał również łemkowski zespół "Trojanda" z Chocianowa. **Wieczór Kultury Ukraińskiej** ma szczególny wymiar i zasięg ze względu na znaczną ilość społeczności ukraińskiej i łemkowskiej zamieszkującą obszar województwa dolnośląskiego.

CERTYFIKAT „PRZYJAZNY ROWEROM” DLA GMINNEGO OŚRODKA KULTURY I SPORTU W GROMADCE

Z przyjemnością informujemy, że 8 lipca 2010, po spełnieniu wszystkich kryteriów, **Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Gromadce otrzymał Certyfikat „Przyjazny Rowerom”**. Jest to już trzeci obiekt we Wrzosowej Krainie, któremu przyznano Certyfikat. Dokument ten potwierdza, że placówka jest bezpieczną przystanią dla rowerzystów, odpowiada standardom i systemowi certyfikacji obiektów turystycznych i innych obiektów promujących zrównoważony transport, który uwzględnia specyficzne potrzeby rowerzystów i turystów rowerowych. Oby więcej takich obiektów powstawało!

PRZEDSZKOLANDIA NA WZGÓRZACH DALKOWSKICH

Fundacja „Porozumienie Wzgórz Dalkowskich” w Nowym Miasteczku wraz z Partnerem projektu Gminą Nowe Miasteczko w kwietniu bieżącego roku wystąpiła z projektem w ramach **Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej** do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze o wsparcie inicjatywy otwarcia dwóch Punktów Przedszkolnych w Miłakowie i Żukowie. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W miesiącu sierpień otrzymaliśmy pozytywną odpowiedź. Projekt zakłada udział 30 dzieci, w wieku 3-5 lat, które nie dostały się w tegorocznym naborze do przedszkola, z powodu braku ilości miejsc. W ramach naszego projektu dzieci nie tylko bezpłatnie będą uczęszczać do placówki przedszkolnej, ale skorzystają dodatkowo z nauki języków obcych, zajęć z rytmiki, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, wycieczek edukacyjno-krajoznawczych, basenu, dożywiania i otrzymają "wyprawkę szkolną".

Wsparciem w ramach projektu zostaną objęci również rodzice, którzy będą mogli uczęszczać na zajęcia wychowawczo-edukacyjne i spotkania z psychologiem.

Realizacja projektu nie była by możliwa gdyby nie Partner projektu - Gmina Nowe Miasteczko, która udostępnia nieodpłatnie dwie nowo wyremontowane świetlice wiejskie, w których mieścić się będą Punkty Przedszkolne oraz zapewniła własny wkład finansowy do projektu. Nasza wspólna inicjatywa jest dobrym przykładem współpracy sektora organizacji pozarządowej i samorządu, a realizacja projektu w partnerstwie niesie za sobą dodatkowe korzyści w postaci realizacji w przyszłości kolejnych wspólnych inicjatyw i wypracowaniu modelu wzajemnych uzupełnień, na którym najbardziej skorzystają mieszkańcy naszego regionu.

PIERWSZY FESTIWAL PRODUKTU LOKALNEGO W NAŁĘCZOWIE (NAŁĘCZÓW, 25 LIPCA 2010)

Pierwszy Festiwal Produktu Lokalnego, który odbył się w Nałęczowie 25 lipca br. był wielkim i uroczystym finałem **pierwszej edycji przyznania Znak Promocyjnego „Produkt Lokalny Zielonego Pierścienia”** przez Kapitułę Znak oraz Zarząd Lokalnej Grupy Działania „Zielony Pierścień”. Spośród zgłoszonych blisko 80 propozycji w pięciu kategoriach (produkt spożywczy, zespół regionalny, impreza/wydarzenie, produkt usługowy i sztuka/rękodzieło) wytypowano 47 produktów lokalnych. Prawie wszystkie z tych produktów można było zobaczyć i degustować podczas Festiwalu na stoiskach przygotowanych przez ich wytwórców.

Pod wielką halą namiotową wytwórcy urządzili ponad 30 stoisk. Zaprezentowano zarówno produkty spożywcze jak i rękodzieło, w tym tkactwo i garncarstwo. Promowano także produkty usługowe jak szlaki turystyczne oraz agrokwatery. Podczas Festiwalu wytwórcy produktów lokalnych opowiadali o swojej pracy przy stoiskach oraz na scenie głównej w czasie zarezerwowanym specjalnie dla nich. Festiwal uświetniły występy Kapeli Nałęczowskiej, Kapeli Wojciechowskiej, Zespołu Wokalno-Instrumentalnego z Gołębia, zespołów śpiewaczych: Kaolinki oraz Koła Gospodyń Wiejskich z Baranowa a także zespołu folkowego ROZ z Rudy Śląskiej jako gościa specjalnego.

Najważniejszym momentem Festiwalu było wręczenie certyfikatów Znak Promocyjnego oraz drobnych upominków wytwórcom produktów lokalnych. Zarząd LGD przyznał dodatkowo 16 nagród specjalnych dla szczególnie wyróżniających się autorów, którzy swoją działalnością wnoszą wielki wkład w powstawanie ciekawych inicjatyw lokalnych i promowanie obszaru LGD. Wystawcy oraz organizator imprezy – LGD „Zielony Pierścień” nie kryli zadowolenia z dużej liczby widzów przybyłych na Festiwal. Produkty lokalne cieszyły się dużym wzięciem widzów - degustatorów i kupujących. Po sukcesie Pierwszego Festiwalu LGD myśli już nad formułą kolejnej edycji, być może wzbogaconą o gości zagranicznych.

Festiwal współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

X ŚWIĘTO CHLEBA W DŹWINIACZU DOLNYM ZA NAMI (DŹWINIACZ DOLNY, 8 SIERPNI 2010)

Ponad 300 bochenków oraz co najmniej 2,5 tysiąca gości bawiło się w niewielkim gospodarstwie agroturystycznym „U Flika” w Dźwiniaczu Dolnym na **jubileuszowym Święcie Chleba „Od ziarenka do bochenka”**. Nikt się imprezą nie zawiódł: zespoły tańczyły i śpiewały, a bezpłatne pajdy chleba ze smalcem i serem nakarmiły każdego głodnego. Ta cykliczna i największa prywatna impreza w Bieszczadach staje się obowiązkowym świętem dla wielbicieli wypieku chleba, a także dobrej ludowej muzyki, występów zespołów z Ukrainy i Słowacji oraz otwartego pikniku pod gołym niebem.

Tłumy w Dźwiniaczu Dolnym pojawiły się już przed 13:00, kiedy rozpoczęła się impreza. Tradycyjnie do wsi prowadzącą drogę przegrodził szlaban graniczny i para „żołnierzy radzieckich” przepuszczająca zmotoryzowa-

Nych, wręczając kierowcom i pasażerom imprezowe wizytówki. Okoliczne łąki przerobione na parkingi szybko zapełniły się samochodami – goście przyjechali praktycznie z całego Podkarpacia, a i rowerowe wycieczki Słowaków się zdarzały. Na estradzie grały i śpiewały kolejne kapela prezentujące muzykę ukraińską, polską i żydowską, urozmaicane występami zespołów tanecznych z Polski i Słowacji. Przed piecem chlebowym grzecznie stała kolejka chętnych do spróbowania pająd świeżego chleba z masłem, ze smalcem i ogórkiem albo serem. Tysiące ich trafiło do głodnych rąk, a praktycznie do wczesnych godzin wieczornych wystarczyło piezoznego non stop chleba. A dla najwytrwalszych znalazły się nawet piezozne w piecu chlebowym prosiaki wielkości męskiej dłoni.

RAJD ROWEROWY SZLAKIEM CERKIEWEK GMINY USTRZYKI DOLNE

Jednym ze sposobów pięknego spędzania wolnego czasu w naszych okolicach jest niewątpliwie wycieczka rowerowa. Postanowiliśmy więc wyruszyć w lipcowy niedzielny dzień **śladem cerkiewek i kościołów gminy Ustrzyki Dolne w okolice Jeziora Solińskiego**. W wycieczce uczestniczyło 11 wolontariuszy Centrum Caritas przy parafii św. Józefa Robotnika w Ustrzykach Dolnych. Trasa wita się pośród gór i lasów i wiodła przez piękne miejscowości gmin Ustrzyki Dolne i Solina: Ustianową, Łobozew, Bóbrkę.

Po niespełna dwóch godzinach dotarliśmy nad Jezioro Solińskie, aby tam przepłynąć statkiem „Białej Floty” sporą jego część. Kolejnym punktem programu było zwiedzanie wnętrza największej w Polsce zapory i udział w prezentacji o odnawialnych źródłach energii. Poznaliśmy wiele ciekawostek dotyczących działania i budowy zapory oraz celów powstania zbiornika solińskiego. Następnie odwiedziliśmy Ośrodek Caritas w Myczkowcach. Jednym z ostatnich punktów było odwiedzenie stadniny koni i możliwość jazdy na koniu przy wsparciu instruktorów.

Rajd został zorganizowany w ramach projektu „**Wolontariat Bieszczadzki- wspólnie na szlaku Greenway Zielony Rower**” Lokalnego Partnerstwa PAFW.

X KARPACKI JARMARK TURYSTYCZNY (USTRZYKI DOLNE, 6-7 SIERPNI 2010)

W dniach 6 - 7 sierpnia 2010 roku w Ustrzykach Dolnych w Parku "Pod Dębami" odbyła się **X edycja Karpackiego Jarmarku Turystycznego**. Ze względu na jubileusz Jarmark zaplanowano na dwa wakacyjne dni. W pierwszym dniu dla uczestników Jarmarku (mieszkańców Ustrzyk Dolnych, okolicznych gmin oraz turystów przebywających w Bieszczadach) przygotowano trwający 4 godziny koncert zespołów grających folk oparty na muzyce krajów karpackich. 7 sierpnia (sobota) –główny dzień Jarmarku Karpackiego rozpoczął się od godziny 12.00 trzygodzinnym cyklem konkursów dla dzieci i młodzieży. Tematem przewodnim cyklu był rower. O godzinie 15.00 burmistrz miasta i gminy Ustrzyki Dolne uro-

uroczyście otworzył X Karpaczki jarmark Turystyczny a występem zespołu ludowego Zamłynianki rozpoczął koncert zespołów grających muzykę krajów karpackich. Od wczesnych godzin przedpołudniowych jarmarkowi towarzyszył pokaz rękodzieła i produktu lokalnego. Swoje prace wystawili artyści i rękodzielnicy z całego Podkarpacia. Były ikony, bieszczadzkie anioły, wyroby z wikliny, wyroby garncarskie, ozdoby ze słomy, biżuteria i witraże. Odbyła się również prezentacja tradycyjnej bieszczadzkiej kuchni regionalnej przygotowana przez Koła Gospodyń Wiejskich z Krościenka i Jałowego oraz przez Restaurację "Niedźwiadek" z Ustrzyk Dolnych. Uczestnicy Karpackiego Jarmarku mogli też zapoznać się z ofertą turystyczną poszczególnych gmin bieszczadzkich oraz całego Województwa Podkarpackiego. Swoje stoisko wystawiło również Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne.

Głównym organizatorem imprezy, na zlecenie Departamentu Promocji, Turystyki, Sportu i Współpracy Międzynarodowej Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego - była Fundacja Bieszczadzka z Ustrzyk Dolnych.

CHLEBEM ŁAMANIE W ORELCU (ORELEC, 15 SIERPNI 2010)

Chleb nasz spowszedniał do tego stopnia, że wiele osób, zwłaszcza młodych nie wie jaki to uświęcony tradycją piękny proces. Koło Gospodyń Wiejskich w Orelecu wraz ze Stowarzyszeniem Orelec w trosce o zachowanie tradycji i ukazywanie tego piękna, już po raz wtóry zorganizowało pokaz wypieku chleba w specjalnie do tego celu zbudowanym piecu chlebowym. Piękny piec stoi na terenie Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Orelecu i mieszkańcy oraz przebywający we wsi turyści chętnie próbowali swych sił w sztuce piekarskiej. Nadzorowała cały proces mistrzyni Barnadetta Wojtanowska, która posiada bieszczadzki certyfikat na produkt lokalny, a członkinie KGW asystowały pomagając czynnie, a także śpiewem. „Chlebem łamanie” stanie się już zapewne kolejną tradycją w Orelecu, zwłaszcza, że ci, którzy nie mogli być przy wypieku, dopytywali, czy taka okazją jeszcze się nadarzy

MIĘDZYNARODOWY RAJD ROWEROWY SZLAKIEM „ZIELONY ROWERU”

Tradycyjnie od kilku lat pan Józef Talarowicz z Dziecięcej Organizacji „Fenix” ze słowackiej Sniny organizuje latem **Międzynarodowy Rajd Rowerowy szlakiem „Zielonego Roweru”**. Podobnie było i w tym roku, początek rajdu został zaplanowany na dzień 4 sierpnia w Sninie. Szlak dziedzictwa przyrodniczo-kulturowo-cywilizacyjnego „Zielony Rower” to bardzo oryginalna idea, która przed kilku laty stała się wspólnym projektem łączącym ludzi lokalnych społeczności po obu stronach polsko – słowackiej granicy państwowej. Trwająca cztery dni podróż ukraińskim szlakiem „Zielonego Roweru”, była dla wielu z nas wyjątkowym przeżyciem. Kilkoro naszych przyjaciół ze Słowacji po raz pierwszy odwiedziło ten kraj i był to dla nich silny wstrząs. Miszo, jeden ze Słowaków, powiedział w rozmowie: „Dla mnie Ukraina jest na razie zamknięta, szybko tam nie pojedę”. Dla osób po raz pierwszy odwiedzających naszych wschodnich sąsiadów, a przyzwyczajonych do standardów europejskich, podróż taka może być dużym i

I niezbyt przyjemnym przeżyciem. Jednak obiektywnie rzecz biorąc, zmiany na lepsze są tam wyraźnie widoczne, chociaż postępują zdecydowanie za wolno. Miejscowi samorządowcy w rejonach które odwiedziliśmy, mają mnóstwo wspańniętych pomysłów na popularyzację i promocję własnych terenów, ale system władzy obowiązujący na Ukrainie bardzo ogranicza ich możliwości. Jednak pomysłowość i zapał tych ludzi oraz nieispożyta energia, jaką posiadają, jest naprawdę godna podziwu. Pozostaje mieć nadzieję, że przemiany na Ukrainie pójdą w kierunku europejskich wzorców i w dającym się przewidzieć czasie przygraniczne rejony szeroko otworzą się na zagranicznych turystów.

WOLONTARIAT BIESZCZADZKI - WSPÓLNIE NA SZLAKU GREENWAY ZIELONY ROWER

Od czerwca 2010 trwa realizacja **II edycji programu Lokalne Partnerstwa Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, „Wolontariat Bieszczadzki - wspólnie na szlaku Greenway Zielony Rower”**. Celem programu jest wzmocnienie idei wolontariatu w Bieszczadach zainicjowanego ubiegłorocznym projektem „Wolontariat Bieszczadzki - wspólnie dla dobra Bieszczadów”.

Jak poinformowała nas koordynator projektu, Lucyna Sobańska z Fundacji Bieszczadzkiej, program „Wolontariat bieszczadzki” powstał i funkcjonuje, jest konkretna grupa wolontariuszy skupiona wokół Fundacji Bieszczadzkiej i Partnerów z którymi realizowalna była I edycja programu „Lokalne partnerstwa PAFW” jak i wokół pozostałych partnerów z Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady”. Ponieważ tworzenie jakiegokolwiek programu to proces, dlatego w ramach II edycji programu Partnerstwa Lokalne PAFW będą nadal realizowane partnerskie działania wspierające ideę wolontariatu. Równocześnie propagowana będzie wśród naszych wolontariuszy turystyka rowerowa na szlaku Greenway Zielony Rower. Wszystkie zaplanowane działania dotyczą w/w turystyki, bezpieczeństwa na rowerze, historii roweru, małej infrastruktury sprzyjającej rowerzystom, przede wszystkim zaś wyzwalają zaangażowanie wolontariuszy poprzez działania dla nich naprawdę atrakcyjne

Tegoroczną edycję projektu realizują:

- **Fundacja Bieszczadzka**, która zajmuje się koordynacją przedsięwzięcia, organizacją Świąta Inicjatyw Lokalnych i Wolontariatu, szkoleniami w ramach projektu, jego podsumowaniem oraz partnerzy:
- **Bieszczadzkie Centrum Charytatywne "Caritas"** w Ustrzykach Dolnych będzie organizatorem rajdu rowerowego „Szlakiem cerkiewek gminy Ustrzyki Dolne”;
- **Bieszczadzki Zespół Szkół Zawodowych** w Ustrzykach Dolnych jest odpowiedzialny za bardzo ciekawe działanie pod nazwą „„Nasz Mały Amsterdam”- Ustrzyki Dolne”;
- **Technikum Leśne w Lesku** realizuje takie samo działanie ale nazwane „Nasz Mały Amsterdam- Lesko”.

DZIAŁAJ LOKALNIE VII 2010 - PODPISANIE UMÓW Z GRANTOBIORCAMI (USTRZYKI DOLNE, 22 LIPCA 2010)

Podpisywanie umów z grantobiorcami to jeden z najmielszych momentów w każdej edycji konkursu **Działaj Lokalnie**. 22 lipca w siedzibie Fundacji Bieszczadzkiej w Ustrzykach Dolnych odbyło się **spotkanie liderów organizacji, które w tegorocznym konkursie otrzymały granty na realizację swoich projektów związanych z szeroko pojętym dobrem wspólnym**.

Wśród 11 nagrodzonych organizacji aż 6 starało się o dotację po raz pierwszy: Grupa Nieformalna z Bobrki i Stowarzyszenie „Rajska Dolina” z Rajskiego (gmina Solina), Grupa Nieformalna z Wojtkowej i zespół Bandanki (gmina Ustrzyki Dolne), Rada Rodziców przy szkole w Leszczawie Dolnej (gmina Bircza) i Towarzystwo Miłośników Leska i Okolic . Pozostali to zaprawione w bojach o dotacje stowarzyszenia i inne organizacje. Również tegoroczne projekty będą rozwiązywały szeroką gamę lokalnych problemów. Od remontu zabytkowej kapliczki w Rajskim nad Zalewem Solińskim, przez adaptację pomieszczeń na salę szkolną i dwie izby z chaty chłopskiej z początku XX w po zespół rockowy złożony wyłącznie z przedstawicielek płci pięknej.

AMERYKAŃSKIE WOLONTARIUSZKI W BIESZCZADACH

Od pierwszego dnia wakacji, od godziny 9-tej do 13-tej i dłużej, dzieci, młodzież i dorośli z kilku bieszczadzkich miejscowości spotykali się na lekcjach angielskiego z naszymi amerykańskimi nauczycielkami. W ramach **programu Learning Enterprises 2010** do Polski przybyło ponad 20-tu amerykańskich wolontariuszy, by uczyć nieodpłatnie języka angielskiego. W Uhercach Mineralnych zajęcia prowadziła Rachel Hoffman z Alaski, w Orlcu Melanie McHugh z Kaliforni, w Łodynie i Ustrzykach Dolnych Becca Mostofi z Wisconsin, a w Łupkowie Halina Kostrzewa.